

לילה ז'א

19.10.62

10.30 - בא אצלי בן אשר לפני הזמנתי כשראיהי באילה ביום
א', 14.10.62. סיפרתי לו על המדרשה בשדה בוקר ועל תכניותינו
לעתיד: אנלפן להלמידים הסביעיות שיבואו הנה לעשרה ימים, בי"ס
לגדנעיס, בית חינוך לנער בכלל ומכון למחקר הנגב: נסדר זפריה
גדולה שתכיל כל הספרות הנוגעת לנגב ולמדברות בכלל ומוסיאון
לצמחיה, לחי ולמחצבים בנגב. יתכן ונקים פה גם בית ספר
תיכוני (פנימיה) לילדי הסביבה - רביבים, משאבי שדה, כפר
ירוחם, שדה בוקר, עבדת. המנהל יהיה כנראה יהושע כהן, והצעת
לבן א-ר שיעמוד בראש המוסד ויחישב במדרשה.
בן אשר לא ענה לי מיד על הצעתי אלא הביע דעתו על דרכי החינוך
וההומעה של הנוער. הלמידים הסביעיות שיבואו הנה צריכים מקודם
לקרוא שני ספרים גדולים, של טולסטוי או דוסטויבסקי, או ברנר
וכדומה, ובבואם הנה תתקיים במשך שני ימים שיחה - שהם יתחילו
בה - על השאלות שספרים אלה מעוררים בלבם. לשיחות אלה יש
להזמין אנשים כיזהר, הזו ועוד. היו לו חמש שיחות עם נוער
בדרך זו. על ספרים מסוימים. גם בקבוץ נצר סירני קיים שיחות
כאלה. הוא עזב את בית ברל, כי דרש שני דברים תכנית לשלוש
שנים ותקציב של 70.000 ל"י לשנה לתכנית זו. דרש חבר אנשים
מהאיחוד, חמשה אנשים לפחות שיעבדו איתו. דרש סמכות של מנהל
יחיד הקובע גם על מה להוציא ההקציב. המפלגה והאיחוד לא קבלו
הצעתו. הוא רצה גם להביא 20 מוכתרי אמ.אי. מארה"ב ומאנגליה
שיעשו פה דוקטורט. גם מתן פרסים לעבודות מחקר שנוגעות לנפש
בדור. כוונתו היחה לגדל מנהיגות רוחנית אמונה על ערכים
הומניסטיים. הוא רצה להביא 30 איש משם (אנגליה ואמריקה)
ולשלוח שלשים צעירים מפה לאוכספורד ולהרוורד ועוד מקומות
כאלה. בשביל העם יש להכין תקליטים של שיחות ונאומים חשובים
בעברית, אידיש, אנגלית. תוך שיחתו אמר שיש ל"ועדת התביעות"

19.10.62

כאילו 28 מיליון דולר לצרכי חינוך ויש איזה עכוב מצד הוועד היהודי האמריקני. הוא שקוע בקריה על קבלה וחירות, זוהר ורוצה מאד לרכוש ספרי יונג ופרויד. סיפר בהתלהבות על צעיר בן חמשים שנעשה ארוק מאוד אבל מתנגד למפלגה הדתית, שמו עדין שטיינזאלץ, גר ברחוב הגדוד העברי 10, גמר אוניברסיטה, מרצה על חב"ד, אבל מתנגד לשניאורסון שני. יש לו השפעה על חבר צעירים.

העירותי לו שהבינותי מדבריו שהוא רואה חשיבות עיקרית בלימודים הומניים ובמחקר נפש האיש. מבלי לזלזל מאלה - יש לראות כי האדם חי בעולם, בסביבה מסוימת, ולא יתואר כלל בלי העולם והסביבה, ולכן חשוב גם הידע והמדע של העולם החיצוני וגם כושר המעשה, ולדעתי עלינו להעמיד כל החינוך בישראל על מיזוג עבודה ודעת, ול לימוד עבודה חובה גם בכל בחי ספר תיכוניים וכן גם אולי בבתי ספר גבוהים. ההפרדה בין עבודה ודעת יוצרת הפער המסוכן ביותר בין אנשים, והינוך "הומניסטי" בלבד הוא חד צדדי ולא יצלח. אנו חייבים ליצון משק - בחקלאות בחרוש ובשאר ענפי הכלכלה, וגם לשאר הצרכים - בסחון, בריאות חשוב המדע.

הוא הורה בכך. אבל לע"ע הוא רוצה להשאר באילת. הוא עסוק בכתיבה - אם כי אינו יודע עדיין אם יסיים הכתיבה ומה יעשה בכתב. ספרו של "עולם המחר של אתמול" הוא רכוש משק נצר סירני, ואינו יודע אפילו כמה אכסמפלרים נדפסו. לאחר ארוחת צהרים בבית האוכל ל"ה המשק נחתו לו מכונית לנסוע למדרשה ולסעיין, ליווה אותו יהושע כהן.